

Sygn. akt II Ca 576/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 13 września 2013 r.

Sąd Okręgowy w Białymstoku II Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Renata Tabor
-----------------	------------------

po rozpoznaniu w dniu 13 września 2013 r. w Białymstoku

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa M. Ż.

przeciwko (...) Przedsiębiorstwu Budowlanemu Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w B.

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanego (...) Przedsiębiorstwa Budowlanego Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w B.

od wyroku Sądu Rejonowego w Białymstoku

z dnia 5 marca 2013 r. sygn. akt XI C 1715/12

oddala apelację.

UZASADNIENIE

Powód M. Ż. wnosił o zasądzenie od (...) Przedsiębiorstwa Budowlanego Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w B. na swoją rzecz kwoty 2.556 złotych z odsetkami ustawowymi od dnia 12.06.2012 roku do dnia zapłaty tytułem wynagrodzenia za wykonane dzieło oraz o zasądzenie kosztów procesu według norm przepisanych.

Nakazem zapłaty w postępowaniu upominawczym z dnia 21.08.2012 roku Sąd Rejonowy w Białymstoku nakazał pozwanemu, aby zapłacił powodowi kwotę 2.556 złotych z odsetkami ustawowymi w stosunku rocznym w wysokości 13% od dnia 12.06.2012 roku do dnia zapłaty oraz kwotę 25 złotych tytułem zwrotu kosztów procesu, w terminie dwóch tygodni od doręczenia nakazu zapłaty albo wniósł w tym terminie sprzeciw.

Pozwany w sprzeciwie od powyższego nakazu zapłaty wniósł o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Wyrokiem z dnia 5 marca 2013 roku Sąd Rejonowy w Białymstoku zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 2341 zł z ustawowymi odsetkami w wysokości 13% w stosunku rocznym od dnia 27 czerwca 2012 roku do dnia zapłaty i oddalił powództwo w pozostałej części, zasądzając jednocześnie od pozwanego na rzecz powoda kwotę 100 zł z tytułu zwrotu opłaty sądowej.

Sąd I instancji ustalił, iż w dniu 30.04.2012 roku między pozwanym (...) Przedsiębiorstwo Budowlane Spółka z Ograniczoną Odpowiedzialnością w B. jako zamawiającym a powodem M. Ż. jako wykonawcą doszło do zawarcia

umowy o dzieło nr (...). Przedmiotem umowy było wykonanie zabudowy z płyt G-K (spasowanie, obsadzenie narożników, montaż płyt OG-K - 168 m² x 12 zł) w budynku Urzędu Miasta w B.. Termin rozpoczęcia dzieła strony ustaliły na dzień 30.04.2012 roku, a termin ukończenia na dzień 31.05.2012 roku. Zgodnie z treścią umowy wysokość wynagrodzenia za wykonane dzieło wynosiła 2.341 złotych. W myśl § 6 umowy wynagrodzenie miało być płatne w siedzibie zamawiającego po wykonaniu dzieła, w terminie 14 dni od złożenia rachunku przez wykonawcę. Natomiast stosownie do § 8 umowy jakiegokolwiek zmiany w umowie mogły być dokonywane tylko za pisemną zgodą stron, przy czym strony nie mogły powoływać się na ustalenia pozaumowne.

Pismem z dnia 12.06.2012 roku M. Ż. wezwał (...) Przedsiębiorstwo Budowlane Sp. z o.o. w B. do zapłaty kwoty 2.556 złotych tytułem wynagrodzenia za prace wymienione w umowie o dzieło nr (...) roku z dnia 30.04.2012 roku oraz za prace zlecane ustnie przez kierownika budowy J. Ś. reprezentującego (...) Przedsiębiorstwo Budowlane Sp. z o.o. w B. wykonane w budynku Urzędu Miasta w B. - w terminie dwóch tygodni od daty wysłania lub doręczenia pisma.

Bezsporne było, iż powód wykonał pisemną umowę o dzieło oraz że pozwana spółka nie wypłaciła powodowi wynagrodzenia za wykonane dzieło w żadnej części.

Istota sporu sprowadzała się do tego, jaka była wysokość umówionego wynagrodzenia za wykonane dzieło, czy strony umawiały się poza pisemną umową na dodatkowe prace, czy prace te zostały przez powoda wykonane i czy roszczenie powoda o zapłatę wynagrodzenia za wykonane dzieło jest wymagalne.

Powód wywodził, iż umówione wynagrodzenie miało wynosić 12 złotych netto za godzinę pracy, a skoro przepracował 213 godzin, to należy mu się 2.556 złotych. Wskazywał, że poza pisemną umową o dzieło strony zawarły również ustną umowę o dzieło na prace dodatkowe, które zostały przez powoda wykonane. Jednocześnie powód przyznał, iż nie złożył pozwanej spółce rachunku po wykonaniu dzieła.

Natomiast pozwany podnosił, iż zgodnie z pisemną umową wynagrodzenie wynosi 2.341 złotych. Wynagrodzenie nie zostało zapłacone w żadnej części, gdyż powód nie przedstawił rachunku. Ponadto pozwany wskazywał, iż powód wykonał umowę w zakresie podstawowym i poza pisemną umową o dzieło z dnia 30.04.2012 roku nie doszło do zawarcia między stronami żadnej umowy na prace dodatkowe.

Sąd I instancji po przeprowadzeniu postępowania dowodowego uznał, iż powód nie udowodnił, że należne mu wynagrodzenie za wykonane dzieło jest wyższe, niż określone pisemną umową i że wynosi 2.556 złotych. Strony w umowie pisemnej umówiły się na ryczałtowe wynagrodzenie w kwocie 2.341 złotych za wykonanie wszystkich prac objętych umową, zaś wynagrodzenie ryczałtowe jest niezależne od ilości czasu poświęconego na wykonanie dzieła. Powód nie wykazał, że między stronami doszło do zmiany wysokości umówionego ryczałtu na wynagrodzenie kosztorysowe. Zgodnie z treścią umowy wszelkie jej zmiany mogły być dokonane wyłącznie za pisemną zgodą stron, tymczasem powód nie przedstawił pisemnej umowy zmieniającej umowę o dzieło z dnia 30.04.2012 roku i nawet nie twierdził, że doszło do takich zmian na piśmie. Powód nie wykazał, że między stronami doszło do zawarcia kolejnej umowy o dzieło na prace dodatkowe i że te prace wykonał. Z dowodów przedstawionych przez powoda nie wynika, że należy mu się wynagrodzenie ponad kwotę 2.341 złotych.

Sąd I instancji doszedł do wniosku, iż roszczenie o zapłatę wynagrodzenia w kwocie 2.341 złotych jest wymagalne. Powód wykonał umowę o dzieło w zakresie podstawowym. Wprawdzie nie złożył pozwanej spółce dokumentu o nazwie „rachunek”, lecz otrzymał blankiet umowy o dzieło bez fragmentu „rachunek do zapłaty”. Mimo to po wykonaniu dzieła powód przedłożył pozwanemu sporządzony przez siebie wykaz prac z wyliczeniem wynagrodzenia, który to wykaz otrzymał J. G., co potwierdził podpisem. Ponadto pismem z dnia 12.06.2012 roku powód wezwał pozwaną spółkę do zapłaty wynagrodzenia w terminie dwóch tygodni od daty wysłania lub doręczenia pisma. Odbiór wezwania do zapłaty pokwitował w dniu 12.06.2012 roku J. G.. W konsekwencji roszczenie o zapłatę wynagrodzenia w kwocie 2.341 złotych stało się wymagalne z dniem 27.06.2012 roku, a zarzut niewymagalności roszczenia jest chybiony.

Jako podstawę rozstrzygnięcia Sąd Rejonowy powołał art. 627 k.c. w zw. z art. 6 k.c., zaś o kosztach procesu orzekł zgodnie z art. 100 zd. 2 k.p.c.

Apelację od powyższego wyroku złożył pozwany zaskarżając go w części uwzględniającej powództwo i rozstrzygającej o kosztach procesu.

Wyrokowi w zaskarżonej części zarzucił sprzeczność istotnych ustaleń Sądu z treścią zebranego w sprawie materiału dowodowego wskutek naruszenia przepisów postępowania, które miało istotny wpływ na wynik sprawy, a mianowicie art. 233 § 1 k.p.c. poprzez dokonanie oceny dowodów w sposób niewszechstronny, w szczególności w odniesieniu do dowodów z dokumentów umowy o dzieło z dnia 30.04.2012r. (k. 10), wykazu prac sporządzonego przez powoda (k. 9) oraz wezwania do zapłaty z dnia 12.06.2012 r. (k. 4) poprzez przyjęcie, iż roszczenie powoda stało się wymagalne z dniem upływu terminu do zapłaty zakreślonego w wezwaniu z dnia 12 czerwca 2012 roku ze względu na wcześniejsze odebranie przez pracownika spółki wykazu prac sporządzonego przez powoda, podczas gdy zgodnie z § 6 umowy wynagrodzenie miało być płatne w siedzibie pozwanej po wykonaniu dzieła w terminie 14 dni od dnia złożenia rachunku przez powoda w sytuacji, gdy wezwanie do zapłaty nie zastępuje rachunku mogącego być podstawą rozliczeń finansowo-księgowych spółki, w szczególności w świetle przyznania przez powoda faktu nie złożenia pozwanej wymaganego rachunku, a zatem ocena powyższych dowodów z uwzględnieniem wskazanych okoliczności doprowadziłaby do wniosku, iż roszczenie powoda nie było i w trakcie trwania procesu nie stało się wymagalne.

Wskazując na powyższe wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez oddalenie powództwa w całości i zasądzenie od powoda na rzecz pozwanej kosztów sądowych za obie instancje, w tym kosztów zastępstwa adwokackiego według norm przepisanych.

Z ostrożności procesowej wniósł o nieobciążanie pozwanego kosztami procesu na zasadzie art. 102 k.p.c. , gdyż pozwany nie posiada w dokumentacji finansowo-księgowej ani zestawienia prac sporządzonego przez powoda, ani wezwania do zapłaty z dnia 12 czerwca 2012 roku.

SĄD OKRĘGOWY ZWAŻYŁ, CO NASTĘPUJE:

Apelacja nie zasługiwała na uwzględnienie.

Sąd Okręgowy w całości podziela ustalenia faktyczne oraz ocenę prawną Sądu Rejonowego. Argumentacja zaprezentowana w apelacji stanowi wyłącznie nietrafną polemikę z prawidłowymi wnioskami Sądu I instancji, gdyż materiał dowodowy zebrany w sprawie potwierdza, iż roszczenie powoda o zapłatę wynagrodzenia za wykonane dzieło w wysokości 2.341 złotych stało się wymagalne jeszcze przed wystąpieniem powoda na drogę sądową.

Istotą umowy o dzieło jest wykonanie oznaczonego dzieła za zapłatą umówionego wynagrodzenia. Pozwany nie kwestionował, iż powód wykonał umowę o dzieło z dnia 30 kwietnia 2012 roku, jak też przyznał, że nie wypłacił powodowi należnego wynagrodzenia. Strony ustaliły w § 6 umowy, iż wynagrodzenie będzie płatne w siedzibie zamawiającego, po wykonaniu dzieła, w terminie 14 dni od złożenia rachunku przez wykonawcę. Jak stanowi zaś art. 642 § 1 k.c., w braku odmiennej umowy przyjmującemu zamówienie należy się wynagrodzenie w chwili oddania dzieła, z czego należy wyprowadzić wniosek, iż termin zapłaty wynagrodzenia za wykonane dzieło, ustalony w umowie, jest terminem oznaczonym w rozumieniu art. 476 k.c. (tak: Komentarz do kodeksu cywilnego. Księga trzecia. Zobowiązania, tom 2, pod red. G. Bieńka, LexisNexis, Warszawa 2006, s. 198). Zgodnie z art. 476 k.c. in principio dłużnik dopuszcza się zwłoki, gdy nie spełnia świadczenia w terminie.

Wprawdzie powód nie złożył zamawiającemu rachunku na stosownym druku, jednakże w sposób należyty wykazał, iż blankiet umowy, jaki otrzymał, był bez fragmentu „rachunek do zapłaty”. Okoliczność ta wynika z zeznań świadka M. P.. Powód udowodnił, iż w dniu 12 czerwca 2012 roku, już po wykonaniu dzieła, wezwał zamawiającego do zapłaty

wynagrodzenia w terminie 14 dni od otrzymania wezwania. Strony umówiły się na wynagrodzenie ryczałtowe w wysokości 2.341 złotych, zaś tak określone wynagrodzenie jest niezależne od ilości czasu pracy poświęconego na wykonanie dzieła. Skoro zgodnie z pisemną umową powodowi za wykonanie całego dzieła miała należeć się kwota 2.341 złotych i powód w dniu 12 czerwca 2012 roku złożył pozwanemu pisemne wezwanie do zapłaty, to należy przyjąć, iż w tych okolicznościach sprawy wezwanie do zapłaty zastąpiło rachunek w rozumieniu § 6 umowy. W konsekwencji roszczenie powoda o zapłatę umówionego wynagrodzenia ryczałtowego stało się wymagalne z upływem 14 dni od otrzymania przez pozwanego wezwania do zapłaty, czyli z dniem 27 czerwca 2012 roku, jak prawidłowo przyjął Sąd Rejonowy.

W ocenie Sądu Okręgowego nie było podstaw do zmiany rozstrzygnięcia w przedmiocie kosztów procesu i zastosowania zasady wyrażonej w art. 102 k.p.c. Pozwany przegrał sprawę. Odstąpienie od obciążania strony przegrywającej sprawę kosztami procesu poniesionymi przez jej przeciwnika procesowego jest zaś możliwe jedynie w wypadkach szczególnie uzasadnionych, to jest wówczas, gdy z uwagi na okoliczności faktyczne konkretnej sprawy zastosowanie ogólnych zasad odpowiedzialności za wynik procesu byłoby sprzeczne z zasadą słuszności, a podstawą do takiej oceny może być zachowanie się strony w procesie, jak i jej sytuacja pozaprocesowa. Co istotne, przepis art. 102 k.p.c., jako wyjątek od ogólnej zasady rozstrzygania o kosztach procesu, nie może być wykładany rozszerzająco i wyklucza uogólnienia. Wbrew przekonaniu skarżącego w rozpoznawanej sprawie nie zaistniał szczególny przypadek uzasadniający odstąpienie od obciążania pozwanego kosztami procesu wyłożonymi przez stronę przeciwną. Niniejsza sprawa nie ma precedensowego charakteru, jest typowa. Za zastosowaniem art. 102 k.p.c. w żadnym wypadku nie przemawia również charakter żądania poddanego rozstrzygnięciu Sądu Rejonowego. Okoliczność, iż pozwany nie posiada w swej dokumentacji finansowo-księgowej ani zestawienia prac sporządzonego przez powoda, ani wezwania do zapłaty z dnia 12 czerwca 2012 roku, nie stanowi sama z siebie podstawy zwolnienia na mocy art. 102 k.p.c. od obowiązku zwrotu kosztów procesu przeciwnikowi.

Mając powyższe na uwadze Sąd Okręgowy orzekł na podstawie art. 385 k.p.c., jak w sentencji.